

Kjære alle sammen.

Kjære Steinerskolen i Kristiansand.

Hvis det virkelig er sant at det er blitt tretti år siden skolen startet, er det også tretti år siden - jeg som 21 åring - var tilstede på planleggingsmøtet, på Alvejordet barnehage en tidlig augustdag, for oppstart av den aller første førsteklassen.

Tilstede var i alle fall Marianne Eriksen, Kristiansands første steinerpedagog. Hun startet steinerbarnehagen Alvejordet - sammen med en gjeng entusiastiske foreldre og venner.

Det var mange av de samme foreldrene som sto bak arbeidet med å få startet en steinerskole i Kristiansand. Sammen med medlemmer fra antroposofisk gruppe.

Det var en representant for steinerskoleforbundet i Norge der, husker jeg - og de aller første pedagogene, Jeg mener å huske at både Lillian Drange og Aud Jorun Hakestad var der.

Steinerskolen i Kristiansands aller første klasselærere.

Det må ha vært i august - eller helt sist i juli.

Jeg hadde barneskole, ungdomskole og videregående bak meg, på steinerskolen i Trondheim.

Der klassene var fulle. Opptil trettifire elever i hver klasse. Foreldre måtte til høytidelige inntakssamtaler for å bli vurdert av lærerne i den aktuelle klassen - om de egnet seg som foreldre på steinerskolen, før de aller nådigst fikk plass til barna sine - og skolen hadde feiret femogtyveårsdagen sin allerede på åttitallet.

Lærerstabten var tungt bevandret i steinerpedagogikk - og metodene deretter.

Jeg husker det var selsomt å være vitne til den spede begynnelsen her i Kristiansand. Så entusiastisk. Så idealistisk. Så spente.

Og så sart - og så skjørt det var.

Den aller første første klassen startet opp litt senere i august, i bitte små lokaler, et par rom - som fungerte som både klasserom, kontor og lærerrom.

Veien har vært lang.

Jeg arbeidet på Alvejordet barnehage og så skolen utenfra, men allikevel nært nok.

Vi fulgte med på avstand da Blåbygget ble reist etter utallige dugnadstimer fra foreldre, lærere og venner.

Og ettersom skolen vokste, ble hvitbygget - gamle Oddemarka skole tatt i bruk.

Elevtallet vokste og skolen slo røtter i Kristiansand.

Alvejordet fikk en lillesøster. Blåmann. Startet av overskuddskrefter jeg nesten ikke forstår hvor kom fra. En liten beibi som vred og vendte på seg og søkte livets rett. Og som nå lever i beste velgående.

Jeg fikk to barn som gikk på skolen fra første klasse til tiende klasse. Vi foreldre fikk livsvarige vennskap i foreldre gruppene. Barna fikk livsvarige vennskap i klassen.

Noen av oss lærte oss kunsten å gjøre minst mulig arbeid og å gjøre mest mulig ut av oss på dugnader.

Vi slet oss ut på vårmarkeder og 17 mai. Vi lo og bakte og forsøkte å lage en slags orden i rekkene.

Vi foreldre svimlet nyfrelste ut fra foreldremøtene, etter å ha hørt våre barns lærere snakke om barnas alderstypiske faser og lærerplanen fremover.

Av og til ble jeg sittende i bilen når jeg hadde hastet av gårde til skolen med en glemt matboks for eksempel – og bare følge med i friminuttet. I all hemmelighet. Som spion.

Jeg så lærere som henvendte seg til barna mine - og andres barn som de menneskene de var. Ikke som en av mange, men som de individene de var.

Jeg så barn som sprang rundt og lekte - på tvers av kjønn og klasser.

Noen hang over gjerdet til Blåmann barnehage og skravlet med barnehagebarna, og jeg så at det var lett for dem å ta kontakt med lærerne, for lærerne var mennesker de kjente - og som kjente dem. Det gjorde meg så glad.

Jeg arbeidet på skolen. Jeg ble kjent med skolen fra innsiden.

Jeg så slitasjen. Jeg så slitet.

Den evige kampen for eksistensgrunnlaget. Tomta. KNUS KNAS. Usikkerheten. Jeg så hva som skal til for å klare å holde på idealene. Av og til går det. Andre ganger slett ikke. Lys ble tent. Lys sloknet. Det er av og til idealismens vesen.

Men jeg så også barn som fikk være barn. Barn som fikk gå i Hello Kitty pysj i friminuttene, og få være seg selv av andre barn og av lærere. Jeg så barn som ble sett. Jeg så barn som ikke hadde blitt sett andre steder og som var blitt sammensunkne og usynlige og som kom til live igjen under enkeltpersoners vinger. Ikke alle. Men veldig mange.

Steinerskolen vant til sist retten til å eie sitt eget område. Igjen ved hjelp av krefter det er vanskelig å forstå fantes innimellom alt annet. Alle mann var på dekk, på hver sin måte. Alle bidro.

En tyve år lang kamp endte med at skolen fikk kjøpe både bygg og området rundt. Og kunne endelig begynne på opprustningsarbeidet som hadde stått på pause i så mange år.

Den skråsikre, overbeviste og tungt antroposofisk funderte steinerskolen jeg kjente fra min egen skolegang var vannet kraftig ut.

Steinerskolen i Kristiansand fant sin helt egen vei på mange måte.

Men noe er alltid gjenkjennelig, uansett hvor man er i verden.

Jeg har vært i byer, Gøteborg for eksempel, eller Nürnberg, Hamburg, London - der jeg vandrer rundt i ukjente bydeler - og med ett vet jeg - at jeg nærmer meg en steinerskole.

Flere og flere av menneskene langs veien er gjenkjennelige. Det er noe med blikkene til barna. Og de voksne. Måten de går på. Klær. Lærere i alvorlige samtaler. Det er noe de vil. Det er noe de ønsker å få gjennom. Det er så tydelig.

Tovede mobiltelefonholdere. Klyngene med syngende elever.

(Litt slik som det er å stå langs veien på 17. mai etter å ha bivånt den ene marsjerende skolen etter den andre, og så kommer vår lille steinerskole - virrende og aldri i takt, elever på sine helt egne veier. Lærere som ser kjærlig ned på sine vimete flokk. Som synger helt egne sanger)

Det kommer foreldre med ambisjoner, og jordfargede klær selvfølgelig. Hva vet jeg ... men noe er det med oss. Noe familiært og universelt. Jeg har opplevd det samme flere ganger og steder. Samspillet ungene og ungdommene i mellom. På tvers av alder. De er fylt opp av noe. Det viser seg alltid å stemme. Det ligger alltid en steinerskole i sånne områder.

Og jeg tror det stemmer her også. Jeg tror andre steinerskole- elever som ikke kjenner byen, vil tenke- at her omkring er det nødt til å ligge en steinerskole. En slags kode. Et felles språk.

Der prosess blir tatt på alvor.

Læringsprosess og prosessen i livet som skal leves.

For meg er det kjernen i steinerskolen. Anerkjennelsen av prosessen.

Ikke resultatet. Men prosessen. Alltid. Flott om det blir bra resultater av det, men det er prosessen som er viktigst. Veien er målet. Der er ingen tapere. Ingen vinnere. Der er alle mennesker - på sin livs - og læringsvei.

Det er det jeg har tatt med meg videre. For der er vi alle like.

Det ... og kunsten å drepe drager!

Og en steinerskoleelev vil i de fleste tilfeller kjenne igjen en annen steinerskoleelev og umiddelbart kjenne at man har noe felles.

Vi har hatt en del steinerskole-elever som assistenter i barnehagene. Ikke bare er de helt usedvanlig ansvarsfulle, lekne og modne som mennesker. Men de kan også kommunisere sin preferanse av hva slags kaffe de vil ha, med eurytmiske bokstaver, fra den ene enden av området til det andre.

Det har gått utrolig mye flott ungdom ut av denne skolen. Noen ganger mer på tross av enn på grunn av, noen ganger oppfostret i sjiktet mellom kaos og orden, og med store faglige hull - men med et slags eget lys.

Tent av fine lærere som kjenner dem. Som VIL dem og som tenner adventslys og synger og forteller. Enkelte lærere har måttet finne sine egen vei, ressurser har vært mer enn knappe, det har vært slit og det har vært sut. Og allikevel har den ene tiendeklassen etter den andre latt oss sitte med en foss av tårer og rørt oss alle. Vi har kjent dem fra de var små. Noen helt fra barnehagealder.

På tross av den evige syvendeklassekrisen, der foreldre, lærere og elever går amok på foreldremøter, lærerværelse og i klasserom.

På tross av og på grunn av så mye, så sitter de som ble igjen og ser på den siste dansen og elsker dem alle så høyt - så høyt.

Det har vært triles, tribulations, heartache and pains. Blod svette og mange og svært ekte tårer. Det har vært utrolig mange lefser, supper, latter, sirkusforestillinger, supper, sanger, danser, teater, julespill, farger, turer, skolehager, supper, bokdager, lysdypping og tente lys. Fantastiske barn. Fantastiske lærere. Crazy friminutt. Crazy timer. Stilletid og - fortellinger.

Jeg tok farvel med skolen for en stund tilbake. Jeg måtte være helt borte. Lenge. Det kjentes som om jeg hadde blitt igjen litt for lenge i barndomshjemmet.

Jeg måtte rive meg løs.

Og så en dag sendte jeg en venn bort hit- en venn som lenge hadde banket på stengte dører og spurt etter jobb. Jeg sa; at du kan jo høre om ikke det finnes en jobb til deg på steinerskolen i Kristiansand.

Og jeg fikk telefon fra henne samme dag.

-De er så vennlige! sa hun. Jeg trodde ikke noen kunne være **så** vennlige her. Alle menneskene der var så vennlige, Camilla.

Og da kjente jeg skolen min igjen.

Og kjente meg så stolt.

Gratulerer med tretti år
steinerskolen i Kristiansand.

Og varme ønsker for veien videre!